

50. In internationaal verband pleiten voor afschaffen accijnsvrijstelling binnenvaart

Thema: Fiscale vergroening

In internationaal verband pleiten voor afschaffen van de accijnsvrijstelling voor de binnenvaart

- De verkoop van brandstof aan de binnenvaart is in Nederland, net als in de meeste andere EU-landen, van accijnzen vrijgesteld.
- Internationale afschaffing van de accijnsvrijstelling voor de binnenvaart vergt aanpassing van de Herzene Rijnvaartakte 1868 (Akte van Mannheim). Op grond van deze Akte is de binnenscheepvaart namelijk vrijgesteld van accijns.
- Onderhavige maatregel betreft het in internationaal verband pleiten voor afschaffen van deze accijnsvrijstelling voor de binnenvaart.

Doel

- Het beprijzen van de binnenvaart.

Achtergrond/rationale

- Door het multilateraal afschaffen van de accijnsvrijstelling wordt de binnenvaart beprijsd, waardoor een prikkel ontstaat om de energie-efficiëntie te verhogen. In vrijwel alle andere sectoren wordt de brandstof wel belast.
- Op grond van de Herzene Rijnvaartakte 1868 (Akte van Mannheim) is de binnenscheepvaart vrijgesteld van accijns.
- Afschaffen van de accijnsvrijstelling voor binnenvaart in multilateraal verband vergt daarom aanpassing van de Akte. Voor aanpassing van de Akte is unanieme instemming van de verdragslanden (Nederland, Duitsland, Frankrijk, België en Zwitserland) vereist. Dit zal een lastige opgave zijn en is niet mogelijk op korte termijn.
- De EU-richtlijn Energiebelastingen bevat een facultatieve accijnsvrijstelling voor de binnenvaart. Deze facultatieve vrijstelling zou idealiter komen te vervallen om ontwijking via het bunkeren van gasolie in buurlanden te mitigeren.
- Ook dient onderzocht te worden wat de internationaalrechtelijke gevolgen zijn van aanpassing van de Akte van Mannheim, bijvoorbeeld in relatie tot EU-verdragen.

Effecten

Economie	• Bij afschaffing van de accijnsvrijstelling wordt de verkoop van halfzware olie en gasolie belast. Hierdoor wordt de brandstof duurder voor de binnenvaart. Dit vergt nader onderzoek naar de gevolgen voor de Nederlandse binnenvaartsector. • Het accijnstarief voor halfzware olie en gasolie bedraagt vanaf 01-01-2020 € 503,62 per 1.000 liter. • Gedragseffecten zullen optreden als gevolg van het duurder worden van de brandstof (bijvoorbeeld andere wijze van vervoer).
Budgettaire aspecten	• Bij afschaffing van de accijnsvrijstelling wordt de verkoop en gasolie belast. Het huidige accijnstarief voor halfzware olie en gasolie bedraagt vanaf 01-01-2020 € 503,62 per 1.000 liter. • Er zijn geen gegevens beschikbaar over omvang van de hoeveelheid brandstof die zou worden belast.
Milieueffecten	• Het afschaffen van de accijnsvrijstelling voor de binnenvaart heeft verschillende effecten op de CO₂-emissies, zoals een dalende vraag naar transport, verhoging energie-efficiëntie, en verschuiving naar andere wijze van vervoer. Nader onderzoek is nodig om uit te zoeken hoe deze effecten op elkaar inwerken en wat dit betekent voor de uiteindelijke CO₂-reductie.
Overige effecten	• Weerstand vanuit het bedrijfsleven is te verwachten, wat mogelijk zal leiden tot juridische procedures. Bij het draagvlak dient ook de opinie van de verdragslanden bij de Akte van Mannheim meegenomen te worden in de beoordeling: zij zullen met aanpassing van de Akte moeten instemmen.
Uitvoeringsaspecten	Structuurwijziging (klein) Deze wijziging zou een vereenvoudiging betekenen, die daarnaast bijdraagt aan het voorkomen van fraude. Doorlooptijd: waarschijnlijk één jaar.